

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการศึกษาวิชยาศาสตรสุขภาพ (ศศว)
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ความรู้พื้นฐานของ การจัดสอบในโรงเรียนแพทย์

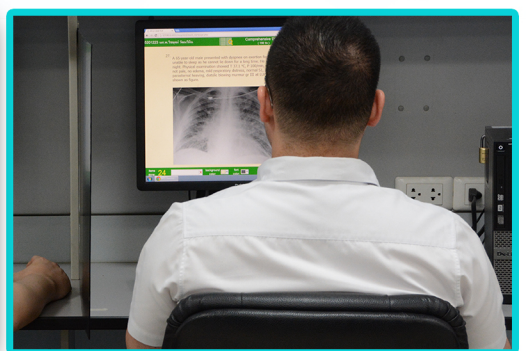
จัดสอบให้ดี เขามีวิธีอย่างไร

Good management
Good Exam
ค้นพบคำตอบได้ที่นี้

ระหว่างวันที่ 9-11 พฤศจิกายน 2560
ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

เอกสารประกอบการอบรม

Part 2: OSCE

สอบถามเพิ่มเติม
คุณธัญญา / คุณสุวรรณี โทร. 024199978 / 024196637
E-mail : shee.mahidol@gmail.com

 shee.si.mahidol.ac.th/learn
 [shee.mahidol](https://www.facebook.com/shee.mahidol)

(ร่าง) กำหนดการ

โครงการอบรมเรื่อง “ความรู้พื้นฐานของการจัดสอบในโรงเรียนแพทย์”

วันที่ 9 - 11 พฤศจิกายน 2560 ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

Part 2 : OSCE

วันศุกร์ที่ 10 พฤศจิกายน 2560

08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน	ณ ห้องบรรยาย 3A01 อาคารศรีสวรินทิรา ชั้น 3A
09.00 – 09.30 น. ความสำคัญของการจัดสอบ OSCE	รศ.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรรมณีรัตน์
09.30 – 10.30 น. การสร้างข้อสอบ OSCE	รศ.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรรมณีรัตน์
10.30 – 10.45 น. พักรับประทานอาหารว่าง	
10.45 – 12.00 น. การเตรียมการก่อนวันสอบ	คุณเอกสิทธิ์ ดีสัน คุณปยุณนุช พินชู คุณอรวรรณ เอื้อกิจ
12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 – 14.15 น. การบริหารจัดการในวันสอบ	รศ.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรรมณีรัตน์ คุณปยุณนุช พินชู
14.15 – 14.30 น. พักรับประทานอาหารว่าง	
14.30 – 16.00 น. Workshop การจัดสอบ OSCE	รศ.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรรมณีรัตน์

วันเสาร์ที่ 11 พฤศจิกายน 2560

08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน	ณ ห้องปฏิบัติการพระอจวิทยาคุณ ชั้น 5 อาคารศรีสวรินทิรา
09.00 – 09.10 น. เตรียมสถานที่สอบ	
09.10 – 09.45 น. Workshop จัดสอบ OSCE	รศ.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรรมณีรัตน์ และคณะฯ
09.45 – 10.00 น. พักรับประทานอาหารว่าง	
10.00 – 11.45 น. อภิปรายปัญหาในการจัดสอบ	รศ.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรรมณีรัตน์ และคณะฯ
11.45 – 12.00 น. สรุป	รศ.นพ.เชิดศักดิ์ ไอรรมณีรัตน์
12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน	

หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

รายชื่อผู้ร่วมอบรม

น ห้องบรรยาย 3A01 ชั้น 3A และห้องปฏิบัติการพระอวาทิยาตม ชั้น 5 อาคารศิริเวชภัณฑ์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

กลุ่มที่ 1						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	ตำแหน่ง
1	ศส.ดร. ภญ.	ใจนุช	กาญจนกู	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม	คณะเภสัชศาสตร์	อาจารย์
2	พญ.	อัญญรัตน์	วิษณุวรรณกุล	โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี	กลุ่มงานอายุรศาสตร์	แพทย์
3	อาจารย์	เยาวเรศ	สดียศ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	สถานการแพทย์แผนไทยประยุกต์	อาจารย์
4	อาจารย์	ศิริพร	ฉายาทับ	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม		อาจารย์
5	นางสาว	จันทร์จรรย์	เขานินพฤกษ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ฝ่ายพยาบาล สำนักงานการพยาบาลศัลยศาสตร์ฯ	พยาบาล
6	นางสาว	อรทัย	ผิวขาว	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	ศูนย์การแพทย์ศาสตร์ชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
7	นางสาว	เกวลิน	วรุณโสภณ	โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์	ศูนย์การแพทย์ชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
8	นางสาว	กุลปภัสสร	เพชรธราสวัสดิ์	โรงพยาบาลราชบุรี	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
9	นางสาว	อาทิตย์ยา	หงษ์อุดร	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาอายุรศาสตร์	เจ้าหน้าที่
10	นาง	สวลี	แก่นเชียงสา	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	งานบริการการศึกษา	เจ้าหน้าที่
11	นาง	จิราพร	ชุ่มชื่น	โรงพยาบาลร้อยเอ็ด	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่

กลุ่มที่ 2						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	ตำแหน่ง
1	นพ.	ณัฐ	อารยะพงษ์	โรงพยาบาลสุรินทร์	กลุ่มงานกุมารเวชกรรม	แพทย์
2	พญ.	สิริลักษณ์	อยู่ประเสริฐ	โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี	กลุ่มงานอายุรศาสตร์	แพทย์
3	อ. พญ.	เฉลิมรัตน์	แก้วพุด	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชารังสีวิทยา	อาจารย์
4	อาจารย์	สุภาวดี	ตั้งจิตเจริญ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	สถานการแพทย์แผนไทยประยุกต์	อาจารย์
5	นางสาว	บุษราภรณ์	ปิ่นพลับ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาอายุรศาสตร์	เจ้าหน้าที่
6	นางสาว	พิสมัย	เหล็กคม	วิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต	ฝ่ายการศึกษา	เจ้าหน้าที่
7	นางสาว	นิภาพร	ดีระมัตย์	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	ศูนย์การแพทย์ศาสตร์ชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
8	นาง	แสงจันทร์	กรีทาเวช	โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์	ศูนย์การแพทย์ชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
9	นางสาว	นงนุช	เทศเพิ่ม	โรงพยาบาลราชบุรี	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
10	นางสาว	วิกานต์ดา	ไหม้งมัตย์	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม		เจ้าหน้าที่

กลุ่มที่ 3						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	ตำแหน่ง
1	นพ.	กมลศิลป์	ดิยพันธ์	โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์	ศูนย์การแพทย์ชั้นคลินิก	แพทย์
2	นพ.	ขจรศิลป์	ผ่องสวัสดิ์กุล	โรงพยาบาลพะเยา	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	แพทย์
3	พญ.	ศิดาอยู่	สุริยะ	โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนครสวรรค์	ภาควิชาอายุรศาสตร์	อาจารย์
4	นางสาว	พรทิพย์	พานิชเจริญวงศ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ฝ่ายการพยาบาล ตึก 72 ปี ชั้น 9	พยาบาล
5	อาจารย์	นงนุช	เชวานศิลป์	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	พยาบาล
6	นางสาว	ทิมเดือน	ดอนสระ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ฝ่ายการพยาบาล หน่วยงานบุคลากรและฝึกอบรม	พยาบาล
7	นาง	สิริกร	สนสกุล	วิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต	ฝ่ายการศึกษา	เจ้าหน้าที่
8	นางสาว	ปฐวีกันต์	ธรรมศักดิ์	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	งานแพทยศาสตรศึกษา	เจ้าหน้าที่
9	นางสาว	สุกัญญา	ศรีสม	โรงพยาบาลราชบุรี	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
10	นางสาว	อ้อมจิต	นิ่มวัลย์	โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี	กลุ่มงานอายุรศาสตร์	เจ้าหน้าที่
11	นางสาว	ลักขณา	นามวงษ์	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	ศูนย์การแพทย์ศาสตร์ชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่

กลุ่มที่ 4						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	ตำแหน่ง
1	นพ.	ธนา	ชายัง	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานเวชศาสตร์ฉุกเฉิน	แพทย์
2	พญ.	ฐิติมา	อินทรา	วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี		อาจารย์
3	อาจารย์	ศุภรัตน์	วิเชียรนนท์	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	สาขาวิชาสูติศาสตร์รีเวชวิทยา	อาจารย์
4	อาจารย์	อภิญญา	พามล	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	สาขาการพยาบาลพื้นฐานและพัฒนาวิชาชีพ	อาจารย์
5	นาง	วราลักษณ์	บุญชัย	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ฝ่ายการพยาบาล สำนักงานการพยาบาลศิลปศาสตร์ฯ	พยาบาล
6	นางสาว	ปิยพร	สิทธิถาวร	โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
7	นางสาว	สุกัญญาภัทร์	โพธิ์วัชร	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	งานแพทยศาสตรศึกษา	เจ้าหน้าที่
8	นางสาว	พัชราภรณ์	จรัสศิริรัตน์	โรงพยาบาลร้อยเอ็ด	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
9	นางสาว	เกศริน	นาคสมบุญรณ์	โรงพยาบาลราชบุรี	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
10	นางสาว	จิราพร	สิงห์เรือง	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาวิสัญญี	เจ้าหน้าที่
11	นางสาว	ประภาภรณ์	จิตรหลัง	โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต	ศูนย์การแพทย์ชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่

กลุ่มที่ 5						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	ตำแหน่ง
1	อ. พญ.	ศศิชล	พฤกษ์วิวัฒน์	คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	ภาควิชาวิสัญญี	แพทย์
2	พญ.	เกศินี	แซ่เอ็ง	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานเวชศาสตร์ฉุกเฉิน	แพทย์
3	พญ.	ศุทธิณี	คิดสุข	โรงพยาบาลสุรินทร์	กลุ่มงานนิติเวช	แพทย์
4	อาจารย์	พิมพ์สุภาวีย์	จันทะโสภณ	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน	อาจารย์
5	นางสาว	นิตยา	อังกษิณี	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ฝ่ายการพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	พยาบาล
6	นางสาว	ชนากานต์	มิ่งอุดมฤทธิ์	โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต	ศูนย์การแพทย์ชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
7	นางสาว	พทุธิดา	เทพรัตน์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	สถานการแพทย์แผนไทยประยุกต์	เจ้าหน้าที่
8	นางสาว	พัชรพร	ถึงกลิ่น	โรงพยาบาลศรีสะเกษ	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่
9	นาง	ภาณี	ผลากรกุล	โรงพยาบาลพรัตนราชธานี	กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ	เจ้าหน้าที่
10	นางสาว	กัญญาพัชร	วรสิงห์	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	งานบริการการศึกษา	เจ้าหน้าที่
11	นางสาว	สิริสกุล	ภูเจริญ	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	งานแพทยศาสตรศึกษา	เจ้าหน้าที่

กลุ่มที่ 6						
ลำดับ	คำนำหน้า	ชื่อ	สกุล	สังกัด	หน่วยงาน/ภาควิชา	ตำแหน่ง
1	นพ.	ปรีชา	บรรจงเจริญเลิศ	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	กลุ่มงานออร์โธปิดิกส์	แพทย์
2	นพ.	กุลวัฒน์	จิระแพทย์	คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	ภาควิชาวิสัญญี	แพทย์
3	พญ.	สร้อยดี	เฉลิมศึก	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา		อาจารย์
4	อาจารย์	เสาวรี	เอี่ยมละออ	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม		อาจารย์
5	นางสาว	วันทกานต์	ราชวงศ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ฝ่ายการพยาบาล หน่วยตรวจรังสีรักษา	พยาบาล
6	นางสาว	สายชล	ยอดนวล	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	งานแพทยศาสตรศึกษา	เจ้าหน้าที่
7	นางสาว	ศิรินันท์	ศิลาอ่อน	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	งานบริการการศึกษา	เจ้าหน้าที่
8	นางสาว	มุนดา	สลามเต๊ะ	โรงพยาบาลพรัตนราชธานี	กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ	เจ้าหน้าที่
9	นาย	วัชร	แดงกุล	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	ภาควิชาอายุรศาสตร์ งานการศึกษาก่อนปริญญา	เจ้าหน้าที่
10	นางสาว	สุพิชฌาย์	บัณฑิต	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	สถานการแพทย์แผนไทยประยุกต์	เจ้าหน้าที่
11	นางสาว	กานต์นภัส	กิตติธนาวิรุฑ	โรงพยาบาลศรีสะเกษ	ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก	เจ้าหน้าที่

เอกสารประกอบการอบรม

10 November 2017

10 November 2017

หัวข้อ : ความสำคัญของการจัดสอบ OSCE

SHEE Mahidol University

November 2017

ความสำคัญของการสอบ
Objective Structured
Clinical Examination

เชิดศักดิ์ โอรมนิรัตน์

ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัย มหิดล

OSCE

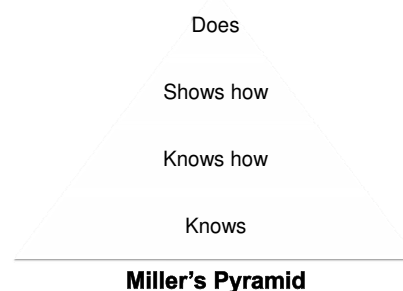
- Objective
- Structured
- Clinical
- Examination
- มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
- มีการจัดโครงสร้างเป็นสถานีย่อย
- ประเมินทักษะทางคลินิก
- การสอบ

Objectives

เมื่อสิ้นสุดการอบรมในวันนี้แล้ว ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. บอกถึงลักษณะสำคัญของการสอบ OSCE
2. บอกถึงข้อดี และข้อจำกัดของการสอบ OSCE
3. ดำเนินการจัดสอบ OSCE ที่จัดขึ้นในคณะแพทยศาสตร์ หรือ โดย ศรว. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Assessment Approaches

Assessment Methods in Health Professions Education

- Knows: Multiple-choice questions (MCQ)
- Knows how: Essay, Modified Essay questions (MEQ), Oral exam, chart-simulated recall (CSR)
- Shows how: Objective structured clinical examination (OSCE), Long case exam
- Does: clinical performance ratings, workplace-based assessment, portfolio

History

- 1975: Ronald Harden (University of Dundee) proposed a series of stations in examination of clinical skills for 5 minutes per each station.
- 1988: Faculty of Medicine, Ramathibodi hospital implemented an OSCE in M3 exam (introduction to clinical medicine)
- 1991: Medical Council of Thailand implemented an OSCE in medical licensing exam for foreign graduates.
- 2009: Center for Medical Competency Assessment and Accreditation implemented an OSCE as Step 3 medical licensing exam.

OSCE

- Objective Structured Clinical Examination
- Assessment of clinical skills
  - History taking
  - Physical examination
  - Communication skills
  - Procedural skills
  - Interpretation of medical investigations
  - Ordering of medical treatment

OSCE

- Advantages
  - Can assess clinical skills, technical skills, communication skills
  - A realistic but safe environment
  - Standardization of cases, observations
  - The encounter can be recorded, reviewed, and used for feedback
  - Supporting research evidence

OSCE

- Limitations
  - Expensive
  - Time consuming
  - Difficult to administer
  - Many potential sources of construct-irrelevant variance: SPs, raters, cases, scoring sheets
  - Construct underrepresentation

Schedule 10 November 2017

Time	Topic
0900 - 0930	ความสำคัญของการสอบ OSCE
0930 - 1030	การสร้างข้อสอบ OSCE
1045 - 1200	การเตรียมการก่อนวันสอบ
1300 - 1415	การบริหารจัดการในวันสอบ
1430 - 1600	Workshop การจัดสอบ OSCE

Schedule 11 November 2017

Time	Topic
0900 - 0910	การเตรียมสถานที่สอบ
0910 - 0945	การสอบ OSCE
1000 - 1145	อภิปรายปัญหาในการจัดสอบ OSCE
1145 - 1200	สรุป

10 November 2017

หัวข้อ : การสร้างข้อสอบ OSCE

SHEE Mahidol University

November 2017

การสร้างข้อสอบ
Objective Structured
Clinical Examination

เชิดศักดิ์ ไอรณมิตรณ์
ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัย มหิดล

Components of an OSCE item

1. Scenario (ภาพรวมสถานการณ์)
2. Instruction for examinees (คำแนะนำผู้เข้าสอบ)
3. Instruction for SPs (คำแนะนำผู้ป่วยมาตรฐาน)
4. Scoring rubric (ใบให้คะแนน +/- คำแนะนำอาจารย์)

Scenario

- Title
- Objectives
- Examinees
- Clinical information
- Apparatus
- SP requirements
- Time

Scenario 1

หัวข้อ : การตรวจร่างกายผู้ป่วยที่มีอาการปวดท้อง
Objective : นักศึกษาแพทย์สามารถแสดงวิธีการตรวจร่างกายผู้ป่วยที่มีอาการปวดท้องเฉียบพลัน และให้การวินิจฉัยที่ถูกต้องได้
ผู้สอบ: นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6
สถานการณ์: สมบูรณ์ อายุ 35 ปี มีอาการปวดท้องได้ชายโครงด้านซ้าย 6 ชั่วโมง มีอาการหลังดื่มสุรา 2 ชั่วโมง ปวดตื้อตลอดเวลา
คำสั่ง : จงแสดงวิธีการตรวจหน้าท้องผู้ป่วย บรรยายสิ่งที่ตรวจพบและให้การวินิจฉัยโรคที่คิดถึงมากที่สุด 1 โรค
เวลา : 5 นาที (ตรวจร่างกาย 4 นาทีครึ่ง บอกสิ่งตรวจพบและวินิจฉัย ครั้ง นาที)

Scenario 1 (cont.)

Apparatus	ผู้ป่วยสมมติ	1 คน
	(ชายอายุ 30 - 40 ปี ไม่มีแผลผ่าตัดหน้าท้อง)	
	โต๊ะนั่งสำหรับกรรมการ	1 ตัว
	เก้าอี้	1 ตัว
	เตียงตรวจร่างกาย	1 ตัว
	ผ้าปูเตียง หมอน และผ้าห่ม	1 ชุด
	เอกสารอธิบายและแบบฟอร์มการให้คะแนน	

Instruction for Examinees

- ผู้ป่วยหญิงไทยคู่ อายุ 22 ปี มีอาการปวดท้อง 4 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล
- **คำสั่ง**
  1. จงซักประวัติผู้ป่วยรายนี้ (4 ½ นาที)
  2. จงบอกการวินิจฉัยโรคที่นึกถึงมากที่สุด (1/2 นาที)

Standardized Patient (SP)

- ผู้ป่วยมาตรฐาน
  - ผู้ป่วยจริง หรือ คนปกติมาแสดงเป็นผู้ป่วย
  - ได้รับการฝึกให้นำเสนออาการ หรือ อาการแสดงที่กำหนด
  - สามารถแสดงได้เหมือนบทบาทในการแสดงทุกครั้ง
  - เพื่อใช้ในการสอน หรือ ประเมินผลนักศึกษา

History

- Programmed patients (Barrows & Abrahamson, 1964)
- Simulated patients (Barrows, 1971)
- Patient instructors (Stillman, 1976)
- Simulated patients-based exam (Harden et al, 1975)
- Standardized patients (Barrows, 1993)

Perkowski LC. Standardized patients. In: Distlehorst LH, Dunnington GL, Foise JR. Teaching and learning in medical and surgical education: Lessons learned for the 21st century. Routledge, 2000.

Instruction for SPs

- General information about the scenario
- Information of the portrayed patient
  - Name, age, and relevant personal information (occupation, family, etc.)
  - Dress (+/- make-up)
  - Medical history/ physical findings
    - If being asked ....., answered ...
    - If being pressed ....., reacted....
    - Cue to portray or reveal special information/findings (cry, angry, guiding info., etc.)

Instruction for SPs

โจทย์: นักศึกษาจะทำการศึกษาประวัติท่านเพื่อให้การวินิจฉัยโรคให้ท่านให้ข้อมูลต่อไปนี้
ข้อมูลจากโจทย์: ท่านเป็นผู้ป่วยชายไทย อายุ 40 ปี มีอาการปวดขาหนีบข้างขวา 1 วัน การแต่งกาย: แต่งกายชุดลำลอง เป็นเสื้อ กางเกงที่สามารถเปิดหน้าท้องได้สะดวก การตกแต่งงานใจ: ไม่มี
ข้อมูลที่นักศึกษาจะซักถามจากท่าน

1. ตำแหน่งที่ปวดท้อง : ปวดบริเวณขาหนีบด้านขวา
2. ลักษณะของอาการปวด : ช่วงแรกปวดหน่วงๆ ตลอดเวลา
3. มีอาการปวดร้าวไปที่อื่นหรือไม่ : ไม่มี
4. ลักษณะของอาการปวดตอนเริ่มแรก เป็นอย่างไร เป็นทันทีทันใดหรือค่อยๆปวดเพิ่มขึ้นช้าๆ เป็นที่ตำแหน่งเดียวกันนี้หรือมีการย้ายที่ปวด : ค่อยๆปวดเพิ่มขึ้นช้าๆ ไม่มีการย้ายที่ปวด
5. มีปัจจัยใดที่ทำให้ปวดเปลี่ยนแปลงหรือไม่ : ปวดเพิ่มมากขึ้นในขณะยืนหรือโอ

Instruction for SPs (cont.)

- 6.อาการร่วมอื่นๆ
  - 6.1 ทวีไป: มีไข้ต่ำ
  - 6.2 ระบบทางเดินอาหาร: มีอาการปวดท้องบิดๆเป็นพักๆ คลื่นไส้และอาเจียน
7. ประวัติอดีต
  - 7.1 ประวัติการมีก้อนที่ขาหนีบ
สังเกตมีก้อนที่ขาหนีบข้างขวามา 2 ปี
  - 7.2 ประวัติการเปลี่ยนแปลงของก้อนที่ขาหนีบ
ขนาดก้อนเท่าๆเดิม จะโตมากเวลาขึ้นหรือเบ่ง เวลานอนแล้ว ก้อนจะยุบได้เอง
9. ประวัติส่วนตัว : อาชีพ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา
ทำงานเป็นเสมียน สูบบุหรี่วันละ 2 ซองมา 10 ปี ไม่ดื่มสุรา

Scoring Rubric General Format

หัวข้อการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
ตอนที่ 1. การปฏิบัติต่อผู้ป่วย	10	6	0
	ครบ	อย่างน้อย 2	1 หรือ 0 ข้อ
ตอนที่ 2. รายละเอียดอาการ/การปฏิบัติ	5	3	0
ตอนที่ 3 การวินิจฉัยแยกโรค	XXXX	10	
	YYYY	8	
	ZZZZ	5	

Scoring Rubric

- กระชับ ได้ใจความ สื่อความหมายตรงกัน
- กำหนดประเด็นที่สำคัญ หรือเป็นจุดที่มักทำผิดพลาด
- บรรยายพฤติกรรมที่ผู้ประเมินสังเกตได้
- กำหนดน้ำหนักคะแนนตามความสำคัญ

OSCE Item Review and Pilot

- Committee
  - Moderator
  - Secretary
  - Item writers
  - Specialists + generalists

OSCE Item Review and Pilot

- Timing
- Difficulty
- Equipment
- Instructions
  - Examinees
  - Examiners
  - Standardized patients

Questions?

Cherdsak.ira@mahidol.ac.th

10 November 2017

หัวข้อ : การเตรียมการก่อนวันสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

OSCE

การเตรียมกรรมการคุมสอบและ
ผู้ช่วยคุมสถานี

น.ส.ปณิษฐา พิณสุ
นักวิชาการศึกษา งานแพทย์ศาสตร์ศึกษา ฝ่ายภาควิชา
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
E-mail: punyarnul.ph@gmail.com
created: ppt by MU200

Mahidol University
Wisdom of the Land

กรรมการคุมสอบ

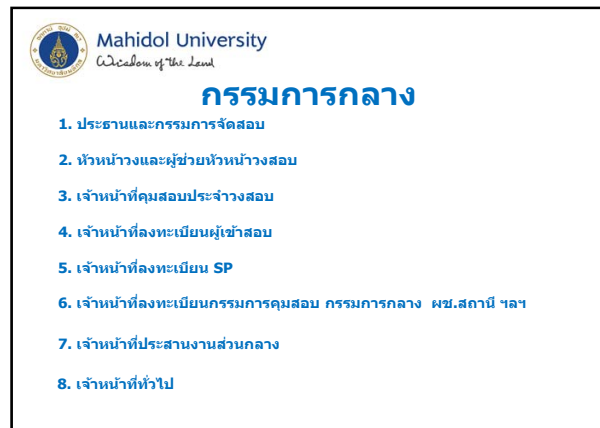
- อาจารย์คุมสอบ
- กรรมการกลาง

Mahidol University
Wisdom of the Land

กรรมการกลาง

อาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการ/ ประสานงาน/
ควบคุมเวลาสอบ และดูแลความเรียบร้อย เพื่อให้กระบวนการสอบ
ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

Mahidol University
Wisdom of the Land

กรรมการกลาง

1. ประธานและกรรมการจัดสอบ
2. หัวหน้าห้องและผู้ช่วยหัวหน้าห้องสอบ
3. เจ้าหน้าที่คุมสอบประจำห้องสอบ
4. เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนผู้เข้าสอบ
5. เจ้าหน้าที่ลงทะเบียน SP
6. เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนกรรมการคุมสอบ กรรมการกลาง พช.สถานี ฯลฯ
7. เจ้าหน้าที่ประสานงานส่วนกลาง
8. เจ้าหน้าที่ทั่วไป

Mahidol University
Wisdom of the Land

หน้าที่กรรมการกลาง (ก่อนวันสอบ)

ประธานและกรรมการจัดสอบ

- ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อซักซ้อมทำความเข้าใจ
- กำกับดูแลการจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์การสอบให้มีความพร้อมสำหรับการสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

หน้าที่กรรมการกลาง (ก่อนวันสอบ)

หัวหน้าห้องและผู้ช่วยหัวหน้าห้องสอบ

- กำกับดูแลการจัดเตรียมอุปกรณ์การสอบในสถานีสอบ วัสดุ
สอบรวมถึงการบริหารจัดการห้องสอบให้พร้อมสำหรับสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

หน้าที่กรรมการกลาง (ก่อนวันสอบ)

เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนผู้เข้าสอบ

- จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับลงทะเบียนผู้เข้าสอบ
- จัดเตรียมเอกสารประกอบการลงทะเบียนผู้เข้าสอบ
- จัดเตรียมสถานที่ลงทะเบียนและเก็บตัวผู้เข้าสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

หน้าที่กรรมการกลาง (ก่อนวันสอบ)

เจ้าหน้าที่ลงทะเบียน SP

- จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับเตรียมความพร้อม SP (ถ้ามี)
- จัดเตรียมเอกสารประกอบการลงทะเบียน SP
- จัดเตรียมสถานที่ลงทะเบียนและเก็บตัว SP

Mahidol University
Wisdom of the Land

หน้าที่กรรมการกลาง (ก่อนวันสอบ)

เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนกรรมการคุมสอบ กรรมการกลาง ผช.สถานี

- จัดเตรียมอุปกรณ์และเอกสารสำหรับการลงทะเบียนของผู้เกี่ยวข้อง
- จัดพิมพ์เอกสารที่สำคัญที่ประธาน กรรมการจัดสอบ หัวหน้างาน
- จัดเตรียมสถานที่ลงทะเบียนและ / หรือ สถานที่ Orientate อาจารย์คุมสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

การเตรียมอาจารย์คุมสอบ

- วางแผนการคัดเลือกกรรมการคุมสอบตามบริบทของข้อสอบ
- ขอความอนุเคราะห์กรรมการร่วมคุมสอบจากภาควิชา/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- รวบรวมรายชื่อ(พร้อมรายละเอียดที่สำคัญ เช่น สาขาความเชี่ยวชาญ สังกัด เบอร์มือถือ สังกัด Email)

Mahidol University
Wisdom of the Land

การเตรียมอาจารย์คุมสอบ

- แจ้งยืนยันการเป็นกรรมการคุมสอบ พร้อมรายละเอียดการเข้าร่วมคุมสอบ เช่น วัน เวลา และสถานที่สอบ
- ประชุมเตรียมความพร้อมกรรมการคุมสอบ เพื่อร่วมกันพิจารณาวิธีการประเมินของข้อสอบแต่ละข้อ
- จัดทำสรุปรายชื่อ เรียงอักษร เรียงสังกัด พร้อมเบอร์โทร เพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงาน

Mahidol University
Wisdom of the Land

การเตรียมกรรมการกลาง

กลุ่ม	อาจารย์	เจ้าหน้าที่
•ประธานและกรรมการจัดสอบ	✓	
•หัวหน้างานและผู้ช่วยหัวหน้างานสอบ	✓	✓
•เจ้าหน้าที่คุมสอบประจำวงสอบ		✓
•เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนผู้เข้าสอบ		✓
•เจ้าหน้าที่ลงทะเบียน SP		✓
•เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนกรรมการคุมสอบ กรรมการกลาง ผช.สถานี ฯลฯ		✓
•เจ้าหน้าที่ประสานงานส่วนกลาง		✓
•เจ้าหน้าที่ทั่วไป		✓

Mahidol University
Wisdom of the Land

ผู้ช่วยสถานี

1. พยาบาลวิชาชีพเฉพาะและ/ หรือผู้ช่วยพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ
2. Cardiopulmonary resuscitation : CPR
3. ผู้มีความชำนาญเฉพาะ
4. บุคคลทั่วไป

Mahidol University
Wisdom of the Land

พยาบาลวิชาชีพเฉพาะและ/ หรือผู้ช่วยพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

- ประจําสถานีสอบที่เป็นเหตุการณ์ที่โจทย์ระบุให้ผู้เข้าสอบต้องลงมือปฏิบัติจริงและไม่สามารถทำคนเดียวได้ เช่น ผ่าตัด ทำคลอด ทำแผล เจาะเลือด

Cardiopulmonary resuscitation : CPR

- ประจําสถานีสอบที่เป็นโจทย์ CPR

Mahidol University
Wisdom of the Land

ผู้มีความชำนาญเฉพาะ

- ประจําสถานีสอบ ที่ต้องมีการจัดเตรียมอุปกรณ์จำลองสำหรับใช้สอบโดยเฉพาะ เช่น ข้อสอบที่ต้องกลอง จุลทรรศน์

บุคคลทั่วไป

- ประจําสถานีสอบที่ไม่ต้องมีทักษะใดๆ แต่จำเป็นต้องมีผู้ช่วยเหลือผู้เข้าสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

การเตรียมผู้ช่วยสถานี

- วางแผนการจัดเตรียมผู้ช่วยสถานีตามบริบทของข้อสอบ
- ขอความอนุเคราะห์ผู้ช่วยสถานีสอบจากภาควิชา/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- รวบรวมรายชื่อ (พร้อมรายละเอียดที่สำคัญ เช่น สาขาความเชี่ยวชาญ สังกัด เบอร์มือถือ สังกัด Email)

Mahidol University
Wisdom of the Land

การเตรียมผู้ช่วยสถานี

- แจงยืนยันการเป็นผู้ช่วยสถานี พร้อมรายละเอียดการเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยคุมสอบ เช่น วัน เวลา และสถานที่สอบ
- จัดทำรายชื่อลงทะเบียน ระบุข้อสอบ วง และสถานีสอบ
- จัดทำสรุปรายชื่อ เรียงอักษร เรียงสังกัด พร้อมเบอร์โทร

Mahidol University
Wisdom of the Land

Q&A

กระบวนการคัดเลือกผู้ป่วยมาตรฐาน ในการสอบ OSCE
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ความหมายหรือคำนิยามของผู้ป่วยที่ใช้ในการสอบ

ผู้ป่วยมาตรฐาน (standardized patient, SP) หมายถึง บุคคลปกติที่ได้รับการฝึกให้แสดงในบทบาทของผู้ป่วยหรือแสดงในสถานการณ์ทางการแพทย์ได้อย่างมีมาตรฐาน และแสดงออกได้สม่ำเสมอ เมื่อได้พบกับผู้สอบผู้ป่วยมาตรฐานแต่ละคนต้องแสดงออกซึ่งอาการที่ได้ฝึกซ้อมมาอย่างสม่ำเสมอ เป็นมาตรฐานเดียวกัน

คุณสมบัติของผู้ป่วยมาตรฐาน

ด้านกายภาพ (physical)

1. **เพศ** ในบางครั้งโจทย์บางข้อก็ระบุความต้องการเฉพาะเจาะจง เพศชายหรือเพศหญิง ในบางครั้งเป็นเพศที่สามหรือไม่ระบุได้ทั้งสองเพศ แต่โจทย์ข้อนั้นๆจะสอบผู้ป่วยมาตรฐาน จะต้องเป็นเพศเดียวกันเพื่อความเท่าเทียมกันในการสอบ

2. **อายุ** เป็นสิ่งจำเป็นต้องระบุในโจทย์ที่กำหนด หากเราใช้ผู้ป่วยมาตรฐานที่อายุมากเกินไปหรืออ่อนเกินไปที่ระบุในโจทย์ก็อาจจะทำให้การวินิจฉัยโรคผิดเพี้ยนไป ซึ่งอาจเป็นผลต่อคะแนนในการทำข้อสอบของนักศึกษาแพทย์

3. **รูปร่าง** โจทย์บางข้อกำหนดรูปร่างลักษณะของให้ผู้ป่วยมาตรฐานเช่น ต้องมีรูปร่างอ้วนหรือผอม มีหน้าท้องราบ ไม่มีพุงหรือไขมัน เพื่อสะดวกต่อการกดหน้าท้องเพื่อการตรวจ เป็นต้น

4. **น้ำหนัก** ผู้ป่วยมาตรฐานอาจจะต้องการ ลูก นั่ง เดิน ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นหากนำผู้ป่วยมาตรฐานที่มีน้ำหนักมากเกินไปก็อาจจะทำให้มีผลต่อการแสดง ในโจทย์ข้อนั้นๆ ยกเว้นในกรณีที่โจทย์เจาะจงผู้ป่วยมาตรฐานที่มีน้ำหนักมาก

5. **รอยตำหนิ แผลเป็น** ทั้งนอกและในร่มผ้า ซึ่งอาจจะเกิดโดยตรงต่อการวินิจฉัยของอาการ เช่น โจทย์กำหนดให้มีอาการปวดท้อง ซึ่งแพทย์จะต้องทำการตรวจหน้าท้องของผู้ป่วยมาตรฐานเช่น กด คลำ ดู เคาะ หน้าท้อง ผู้ป่วยมาตรฐานถ้ามีแผลผ่าตัดที่เกิดจากการคลอดลูกเดิมอยู่แล้ว ทำให้ผู้เข้าสอบเข้าใจผิดอาจจะเกิดความคลาดเคลื่อนในการตรวจ และวินิจฉัยโรค จากโจทย์ข้อนี้ได้

6. **ส่วนสูง** อาจจะไม่มีผลมากนักเท่าไรต่อการแสดงของผู้ป่วยมาตรฐาน หรือตามแต่ดุลยพินิจของอาจารย์ผู้ออกข้อสอบข้อนั้นๆ

ทัศนคติ (attitude)

1. **ชอบการแสดงออกและพบปะผู้คน** ซึ่งในทางจิตวิทยาถือว่าเป็นพวกชอบแสดงออก (Extrovert) ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับพวกที่ไม่ชอบแสดงออก (Introvert) แต่ทั้งนี้ต้องแสดงออกอย่างเหมาะสม

2. มีจิตบริการ

2.1 ผู้เข้าสอบเปรียบเสมือนลูกค้า ดังนั้นผู้ป่วยมาตรฐานจึงควรตั้งใจแสดงบทบาทที่ได้รับด้วยความเต็มใจ และจริงใจ

2.2 การแสดงที่สมบทบาท ผู้เข้าสอบสามารถที่จะได้รับข้อมูลเพื่อตรวจวินิจฉัยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ซึ่งเป็นผลต่อคะแนนของผู้เข้าสอบ

3. **มีความกระตือรือร้น** อดทน **ตื่นตัวตลอดเวลา** เพราะการสอบ OSCE ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล จะไม่มีผู้ช่วยมาตรฐานตัวสำรอง ซึ่งผู้ช่วยมาตรฐานต้องทำการแสดงบทบาทตลอดทั้งช่วงเช้าและบ่าย
4. **มีความจำดี** โจทย์บางข้ออาจจะเป็นการซักประวัติ (history talking) ซึ่งโจทย์จะมีความยาว และมีการตอบโต้กับผู้เข้าสอบ
5. **มีปฏิภาณไหวพริบ** แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ผู้เข้าสอบอาจจะซักถามหรือตรวจนอกบทบาทที่เราเตรียมมา
6. **มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา** ในการสอบ OSCE ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลจะมีการนัดซ้อม 2 ครั้ง และวันปฏิบัติ งานจริง จะต้องมาถึงสนามสอบก่อน เวลา 07:00 น.
7. **มีอารมณ์มั่นคง** มีสมาธิอยู่กับบทบาทที่ตนเองได้รับอยู่ตลอดเวลา

จุดประสงค์ของการใช้ผู้ช่วยมาตรฐานในกรณีต่างๆ ดังนี้

1. การซักประวัติ (History taking)
2. การตรวจร่างกาย (Physical examination)
3. การทำหัตถการ (Manual skill)
4. การให้คำปรึกษา (Counseling)
5. การอ่านหรือการแปลผลการทดสอบ และการสั่งการรักษา (Interpretation & Treatment)

กระบวนการคัดเลือกผู้ช่วยมาตรฐาน

1. การจัดหาผู้ช่วยมาตรฐาน

- 1.1 ที่มาของผู้ช่วยมาตรฐานเป็นบุคลากรของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ซึ่งไม่จำกัดเพศ อายุ บุคคลที่สังกัดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล สามารถสมัครเข้าคัดเลือกเป็นผู้ช่วยมาตรฐานได้ เช่น นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่พนักงานสถานที่ ฯลฯ
- 1.2 กรอกประวัติพร้อม ส่งรูปถ่าย สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน
- 1.3 เจ้าหน้าที่นำเข้าข้อมูลผู้สมัครเข้าในระบบ SICMS (Siriraj Campus Management System) ซึ่งต้องกรอกข้อมูลอย่างละเอียดก่อนที่จะนำข้อมูลผู้สมัครเข้าในระบบทุกครั้ง
- 1.4 เจ้าหน้าที่สัมภาษณ์พูดคุย ชี้แจงแนะนำ ทำความรู้จักกับผู้สมัคร สังเกตพฤติกรรมทัศนคติ ในการเป็นผู้ช่วยมาตรฐาน

2. การคัดสรร

- 2.1 คณะกรรมการจัดสอบ OSCE ระบุรายละเอียด (Specification) ในตัวผู้ช่วยมาตรฐานของโจทย์แต่ละสถานี
- 2.2 เจ้าหน้าที่คัดเลือกผู้ช่วยมาตรฐานจากระบบ SICMS (Siriraj Campus Management System) ซึ่งในปัจจุบันคณะฯ มีผู้ช่วยมาตรฐานที่อยู่ในระบบจำนวน 776 คน

3. ขั้นตอนการขอมผู้ช่วยมาตรฐาน

- 3.1 โทรมัดหมายวันเวลาสถานที่ อาจารย์ผู้ออกข้อสอบหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบ ในการขอมบทบาท
- 3.2 โทรมัดหมายหรือส่ง SMS นัดผู้ช่วยมาตรฐานมารับบท และนัดหมายเพื่อทำการขอมบท **(ก่อนขอมประมาณ 3-4 วัน เพื่อป้องกันข้อสอบรั่วไหล)**

3.3 โทรแจ้งเตือนการนัดหมายวันเวลาสถานที่ อาจารย์ผู้ออกข้อสอบหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบ อีกครั้งเพื่อยืนยันการช้อมบทก่อนวันฝึกช้อมประมาณ 1 – 2 วัน

3.4 การฝึกช้อมและวันฝึกช้อม เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลการคัดเลือกผู้ป่วยมาตรฐาน ดูแลความเรียบร้อยตลอดการช้อมบท และจัดเตรียมอุปกรณ์ฝึกช้อม(ถ้ามี) และแจ้งผู้ป่วยมาตรฐานให้ลงทะเบียนในวันปฏิบัติงานก่อนเวลา 07:00น.

3.5 สถานที่ฝึกช้อม

3.5.1 ควรจะเป็นสถานที่มิดชิดปิด

3.5.2 ควรมีบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกช้อมผู้ป่วยมาตรฐานเท่านั้น เช่น อาจารย์ผู้ฝึกช้อม, ผู้ป่วยมาตรฐาน, และเจ้าหน้าที่ดูแลการฝึกช้อม

4. ในวันปฏิบัติงานจริง

4.1 ขั้นตอนการลงทะเบียนผู้ป่วยมาตรฐาน

4.1.1 ผู้ป่วยมาตรฐานลงทะเบียน เวลา 07:00 น.

4.1.2 รับบัตรประจำตัวผู้ป่วยมาตรฐาน, ตกแต่งบาดแผล, ชุดผู้ป่วย (ถ้ามี)

4.1.3 บัตรประจำตัวผู้ป่วยมาตรฐาน

4.1.4 บัตรประจำตัวด้านหลังจะแบ่งตามวงสอบ วงที่ 1 สีเขียว วงที่ 2 สีชมพู วงที่ 3 สีเหลือง และติดสติ๊กเกอร์บอกรหัสโจทย์ข้อสอบ

4.1.5 บัตรประจำตัวผู้ป่วยมาตรฐานด้านหน้า

4.2 เมื่อผู้ป่วยมาตรฐานลงทะเบียน และรับประทานอาหารเช้าแล้วให้เข้าไปนั่งพักในห้องเตรียมผู้ป่วยมาตรฐานรออาจารย์คุมสอบในแต่ละข้อเรียกพบ

4.3 เมื่ออาจารย์ได้ทำความเข้าใจกับผู้ป่วยมาตรฐานเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่จึงนำผู้ป่วยมาตรฐานลงไปประจำตามวงสอบจากนั้นเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยหัวหน้าแต่ละวงสอบจึงนำผู้ป่วยมาตรฐานเข้าประจำสถานีสอบ

4.4 เมื่อผู้ป่วยมาตรฐานปฏิบัติงานเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้ผู้ป่วยมาตรฐานลงทะเบียนกลับ พร้อมกับคืนบท, ชุดผู้ป่วย (ถ้ามี)

4.5 กรอกแบบฟอร์มเบิกค่าตอบแทน

5. ค่าตอบแทนผู้ป่วยมาตรฐาน

5.1 ค่าฝึกช้อม 2 ครั้ง ไม่ได้ค่าตอบแทน

5.2 ค่าปฏิบัติงาน 1 ครั้ง ได้รับค่าตอบแทน 1,000 บาท

6. กรณีผู้ป่วยมาตรฐานไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง

6.1 มีการตักเตือน

6.2 พักการแสดงบทบาทผู้ป่วยมาตรฐาน

6.3 ห้ามแสดงบทบาทผู้ป่วยมาตรฐานทุกครั้งที่คุณจะจัด

6.4 ขึ้นบัญชีดำ (blacklist) ผู้ป่วยมาตรฐาน

10 November 2017

หัวข้อ : การบริหารจัดการในวันสอบ

SHEE Mahidol University

November 2017

Objective Structured
Clinical Examination
การบริหารจัดการในวันสอบ

อาจารย์ผู้คุมสอบ
Examiners

เชิดศักดิ์ ไอรณรัตน์

ปุณยบุษ พิณชู

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

เชิดศักดิ์ ไอรณรัตน์

ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัย มหิดล

Examiner Training

- มีความสำคัญ โดยเฉพาะกรณีที่มีการสอบหลายวง
- ทำความเข้าใจกับ checklist ให้ตรงกัน
- คำแนะนำการปฏิบัติระหว่างคุมสอบ/ไม่ส่งสัญญาณใดๆ
- ผู้ประเมินควรทบทวนตรวจสอบ SP หรืออุปกรณ์ก่อนเริ่มสอบ
- ขอความร่วมมือปิดอุปกรณ์สื่อสาร
- เน้นการตรงต่อเวลา
- การเตือนล่วงหน้าด้วย SMS
- ผู้ประเมินสำรอง

Examiner Problems

- มาสาย ออกไปทำธุระอื่น
- ไม่มีโอกาสศึกษา checklist ตรวจสอบ SP หรืออุปกรณ์
- ไม่เห็นด้วยกับโจทย์หรือ checklist ขอแก้ไข
- การบอกรับ
- การให้คะแนนโดยอคติ (bias)
- สิ่งรบกวน เช่น โทรศัพท์
- ง่วง หลับ

Problems in Proctoring an OSCE

- สิ่งรบกวนสมาธิ (โทรศัพท์ เอกสารอื่น)
  - ปิดโทรศัพท์มือถือ หรือตั้งเป็นระบบสั่น
  - แจ้งเลขฯประจำภาคหรือหน่วยฯ ให้ทราบถึงกำหนดการสอบ
  - รู้กำหนดการสอบล่วงหน้า และไม่นัดหมายซ้ำซ้อนกับการกิจอื่น
- อาจารย์มาคุมสอบช้า
  - วางแผนการเดินทางให้ถึงห้องสอบก่อนเริ่มสอบ 15 นาที
  - จัดอาหารเช้า หรือเที่ยงที่สนามสอบสำหรับอาจารย์
  - จัดให้มีอาจารย์กรรมการส่วนกลางที่พร้อมทำหน้าที่แทน
  - มีระบบการเตือนล่วงหน้าผ่าน SMS, โทรศัพท์

Problems in Proctoring an OSCE

- อาจารย์ล่าช้าจากการสังเกตพฤติกรรม และให้คะแนนอย่างต่อเนื่อง
  - จัดสถานีสอบให้มีจำนวนสถานีรวมมากกว่าจำนวนนักศึกษาที่เข้าสอบ
- ไปให้คะแนนนักศึกษาที่ไม่ระบุชื่อ
  - เน้นย้ำเรื่องการเขียนชื่อ และเลขที่กับอาจารย์ก่อนเริ่มสอบ
  - แจก sticker พิมพ์ชื่อ เลขที่ของนักศึกษาให้นักศึกษาก่อนเข้าสอบ
- มาตรฐานการให้คะแนนของอาจารย์แตกต่างกัน เกิดความผิดพลาดในการให้คะแนนจากอาจารย์ (Rater error)

How to Reduce Rater Errors

- Improving raters
- Improving the rating instrument

How to Reduce Rater Errors

- Improving raters
  - Rater training
  - Rater monitoring
  - Rater feedback
- Improving the rating instrument

How to Reduce Rater Errors

- Improving raters
- Improving the rating instrument
  - Clear instructions and definitions of the items
  - Observable behaviors
  - The number of items: Not too many

Mahidol University
Wisdom of the Land

OSCE

การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยสถานี และกรรมการกลาง

น.ส.ปยุตต์ พิษฐ
นิเวศวิทยาการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
E-mail: puryant.ph@gmail.com
created: ppt by MJO

Mahidol University
Wisdom of the Land

ผู้ช่วยสถานีสอบ

- แต่งกายตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ
- ลงทะเบียนรายงานตัวก่อนเวลาสอบ (ก่อนเวลาสอบ ~ 1 ชั่วโมง)
- รับเอกสารบทบาทหน้าที่ที่จะปฏิบัติ (ถ้ามี) และส่งคืนเมื่อสอบเสร็จ
- ซักซ้อมทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในสถานีสอบร่วมกับอาจารย์คุมสอบ
- ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับ ตามวง เวลา และสถานที่กำหนด

Mahidol University
Wisdom of the Land

ประธานและกรรมการจัดสอบ

- ส่งมอบกล่องเอกสารและกล่องอุปกรณ์ประจำวงสอบ ได้แก่ Specimen อุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในวงสอบ ของรวมโจทย์/คำสั่ง ของข้อสอบ ข้อเขียน
- Orientate อาจารย์คุมสอบ
- Orientate ผู้ช่วยสอบ
- บริหารจัดการผู้เข้าสอบที่มาสาย (สอบถามปัญหาอุปสรรค ทำหนังสือยินยอมรับสภาพ การอนุญาตให้เข้าสอบ/ ไม่ให้สอบ)
- บริหารความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจจะทำให้มีปัญหา/อุปสรรคในการจัดสอบ
- บริหารจัดการจัดสอบในภาพรวมให้มีกระบวนการต่างๆ เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

Mahidol University
Wisdom of the Land

หัวหน้าวงสอบ

- รับกล่องเอกสารและกล่องอุปกรณ์ประจำวงสอบ จากประธาน/กรรมการจัดสอบ/หน้าสนามสอบ ได้แก่ Specimen อุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในวงสอบ ของรวมโจทย์/คำสั่ง ของข้อสอบ ข้อเขียน
- นำอุปกรณ์ไปให้วงสอบ เพื่อจัดเตรียมสถานีต่างๆ ในวงสอบที่รับผิดชอบ ให้พร้อมสำหรับการสอบ
  - 2.1 สำหรับสถานีที่เป็นข้อสอบข้อเขียน
    - ในสไลด์โจทย์/คำสั่ง ในสถานีที่ตรงกับรหัสของโจทย์/คำสั่ง ณ ตำแหน่งที่ผู้เข้าสอบสามารถเห็นได้ชัดเจน
    - นำกระดาษคำตอบไปวางในสถานีนั้นๆ
      - ติดซองสำหรับใส่กระดาษคำตอบที่เขียนแล้ว โดยห้อยของไว้ข้างโต๊ะ พร้อมติดป้ายสามเหลี่ยมข้างของใส่กระดาษคำตอบ ให้ผู้เข้าสอบเห็นได้ชัดเจนทั้งช่องและป้าย
      - ตรวจสอบความชัดเจนของ กล้องจุลทรรศน์ slide, film, ภาพ และตรวจสอบว่าสอดคล้องกับโจทย์หรือไม่
    - 2.2 สถานีที่เหลือนอกจากนั้น เป็นสถานีที่มีอาจารย์ผู้ประเมิน ให้ดำเนินการดังนี้
      - วางแฟ้มโจทย์ / คำสั่ง ในสถานีที่มีรหัสข้อสอบตรงกับสถานีนั้นๆ
      - ตรวจสอบอุปกรณ์ความครบถ้วน / พร้อมใช้ ตามที่กำหนดไว้สำหรับแต่ละสถานี

Mahidol University
Wisdom of the Land

หัวหน้าวงสอบ

- ก่อนเริ่มการสอบตรวจสอบความเรียบร้อยของทุกสถานี และตรวจสอบความพร้อมของอาจารย์ผู้คุมสอบ SP และ ผู้ช่วยในสถานี
- เมื่อพร้อมแล้วให้แจ้งหัวหน้าสนามสอบ เพื่อให้สามารถเริ่มการสอบได้
- รับรายงานตัวผู้เข้าสอบของวง เพื่อเตรียมเข้าประจำหน้าสถานี ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเลขที่ผู้เข้าสอบ และให้ผู้เข้าสอบเข้าแถวเรียงตามลำดับ ตรวจสอบด้านหลัง sticker ของผู้เข้าสอบทุกคน ว่าไม่มีร่องรอยการขีดเขียน
- หากได้รับรายงานการตรวจพบสิ่งผิดปกติจากเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งกรรมการกลางฯ ทันทีเพื่อพิจารณาว่าสัทธิหรือไม่
- เมื่อเจ้าหน้าที่ประจำสถานีแจ้งพร้อม ให้ผู้เข้าสอบไปยืนประจำหน้าสถานีตามหมายเลขป้ายที่คล้องคอและประกาศว่า "เริ่มสอบได้" เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณกริ่งเริ่มสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

หัวหน้าวงสอบ

- เมื่อสิ้นสุดการสอบ ให้สัญญาณกริ่งยาวมากติดกัน 3 ครั้งให้ประกาศ "หมดเวลาสอบ" และแจ้งให้ผู้เข้าสอบอยู่ ณ ที่ที่วงสอบกำหนด (หรือประจำที่หน้าสถานีสอบสุดท้ายของตนเอง ถ้าไม่มีพื้นที่ให้ผู้สอบรอ) ระหว่างเจ้าหน้าที่เก็บเอกสาร / อุปกรณ์
- กำกับให้ผู้ช่วย หน.วง/ เจ้าหน้าที่ที่มอบหมาย ดำเนินการ เก็บป้ายพร้อมบัตรคล้องคอกระดาษ sticker ของผู้เข้าสอบ ตรวจสอบว่าอยู่ในสภาพสมบูรณ์
- ตรวจรับและนับเอกสารการสอบ นำบรรจุกล่องส่งให้ส่วนกลาง ได้แก่
  1. รับเพิ่ม checklist จากอาจารย์ผู้ประเมินประจำสถานี ตรวจนับเอกสารในแฟ้ม
  2. รับของบรรจุกระดาษคำตอบจากเจ้าหน้าที่คุมสอบ ตรวจนับจำนวน และตรวจทานว่าผู้เข้าสอบติด sticker ครบถ้วน
- เมื่อตรวจนับเอกสารจากอาจารย์คุมสอบและอุปกรณ์จากผู้เข้าสอบครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ให้ประกาศอนุญาตให้ผู้เข้าสอบออกจากสนามสอบได้

Mahidol University
Wisdom of the Land

เจ้าหน้าที่ประจำห้องสัญญาณ

กดกริ่งสั้น/ยาว ตามที่กำหนด ดังนี้

1. กดกริ่งยาวมาก (6 วินาที) เพื่อเริ่มการสอบ
2. หลังจากนั้น มีกำหนดเวลาปฏิบัติในแต่ละสถานี เท่ากับ 5 นาที ให้เจ้าหน้าที่ประจำห้องสัญญาณ กดกริ่งสั้นเป็นเวลา 4 1/2 นาที และกริ่งยาวหมดเวลา 5 นาที
3. เมื่อสิ้นสุดการสอบ ให้สัญญาณกริ่งยาวมากติดกัน 3 ครั้ง

Mahidol University
Wisdom of the Land

ผู้ช่วยหัวหน้างาน

1. รับซองข้อสอบจากหัวหน้างานสอบ กระดาษคำตอบ และซองใส่กระดาษคำตอบข้อ L ให้เจ้าหน้าที่คุมสอบสถานีนั้นๆ นำไปแจก และติดตั้งให้ถูกต้อง
2. ตรวจเช็คความเรียบร้อยของสถานีสอบ (อุปกรณ์ เอกสารคำสั่งชี้แจงต่างๆ) ให้พร้อมสอบ
3. รับอุปกรณ์ดูแล/บริหารจัดการ เครื่องเขียน อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ ให้พร้อมใช้
4. จัดระบบการตรวจเช็ค อาจารย์คุมสอบ SP ผู้ช่วยสถานีสอบ ให้ครบถ้วน/พร้อมสอบ
5. ตรวจสอบ และเก็บซองข้อสอบที่สอบเสร็จ บรรจุคืนกล่องข้อสอบให้ครบถ้วน ส่งให้อาจารย์หัวหน้างานสอบตรวจสอบอีกครั้ง และลงนามกำกับก่อนส่งให้ส่วนกลางหลังสอบเสร็จ
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

เจ้าหน้าที่คุมสอบประจำห้องสอบ

- **สำรวจสถานีที่รับผิดชอบ**ให้มีอาจารย์ผู้คุมสอบ ผู้ป้ายจำลอง ผู้ช่วยในสถานี วัสดุอุปกรณ์พร้อมสอบ
- เมื่อผู้เข้าสอบมาถึงสนามสอบช่วยหัวหน้างานสอบดำเนินการ
  1. ตรวจสอบเลขที่ผู้เข้าสอบ และให้เข้าแถวเรียงตามลำดับเลขที่
  2. ตรวจสอบด้านหลังของ sticker ว่าไม่มีกระดาษติดเขียน หากพบให้รายงานหัวหน้างานสอบทันที
- ดูแลให้ผู้เข้าสอบยืนที่หน้าห้องตรงกับเลขที่สถานีที่ทดสอบ/ติดหน้าอกของผู้เข้าสอบส่งหัวหน้างาน/หัวหน้าสนามประกาศให้ผู้เข้าสอบมายืนรอสอบหน้าสถานีสอบแรก
- ระหว่างการสอบ ดูแลให้ผู้เข้าสอบเปลี่ยนสถานีสอบได้ตามลำดับ ไม่เข้าสถานี หากมีเหตุการณ์ไม่ปกติ ให้แจ้งหัวหน้างาน/ผ.ย.ท.น.วงทราบทันที

Mahidol University
Wisdom of the Land

เจ้าหน้าที่คุมสอบประจำวงสอบ

- เมื่อหมดเวลาสอบ
  1. กำกับดูแลให้ผู้เข้าสอบหยุดทำข้อสอบ โดยยังประจำอยู่กับที่
  2. เก็บป้ายพร้อมบัตรคดลอก และกระดาษ sticker ของผู้เข้าสอบ ที่เหลือส่งคืนให้หัวหน้างานสอบ หากพบว่ามีกรณีขาด หรือขีดเขียนบนกระดาษ ให้รายงานหัวหน้างานสอบ
  3. ยังไม่ปล่อยให้ผู้เข้าสอบออกจากบริเวณสนามสอบ จนกว่าจะได้รับอนุญาตจากหัวหน้างานสอบ
  4. ตรวจเช็คกระดาษคำตอบของสถานีที่ไม่มีอาจารย์คุมสอบ ว่ามีจำนวน และติด sticker ครบถ้วนทุกแผ่น เรียงกระดาษคำตอบ โดยห้ามสลับการเรียงกระดาษคำตอบเด็ดขาด ปิดซองใส่กระดาษคำตอบ และเขียนกำกับหน้าของว่าครบ.....แผ่น ลงชื่อกำกับ แล้วนำไปส่งมอบให้หัวหน้างานสอบหากพบว่ามีกระดาษคำตอบไม่ได้ติด sticker ให้นำของกระดาษคำตอบนั้น ส่งให้หัวหน้างานสอบตรวจสอบซ้ำ ใส่เลขที่ และเซ็นชื่อกำกับโดยหัวหน้างานสอบ
- เมื่อเสร็จสิ้นการสอบในแต่ละรอบให้รวบรวมกระดาษคำตอบที่เหลือโดยคำสั่งและอุปกรณ์ (สไลด์ ฟลิ้ม ภาพที่ติดโต๊ะ ฯลฯ) ให้ครบถ้วน นำไปมอบให้หัวหน้างานสอบเพื่อรวบรวมส่งคืนส่วนกลาง

Mahidol University
Wisdom of the Land

เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนผู้เข้าสอบ

- รับลงทะเบียนผู้เข้าสอบแยกตามวง และแจกป้าย/บัตรคดลอกเลขที่ผู้เข้าสอบ สติกเกอร์สำหรับติดกระดาษคำตอบให้ผู้เข้าสอบ
- ตรวจสอบร่างกายผู้เข้าสอบ ว่าไม่มีโรคติดต่อหรืออุปกรณ์สื่อสาร รวมทั้งเอกสารอื่นๆ ติดตัว พร้อมจัดระเบียบการฝากสัมภาระของผู้เข้าสอบแยกวงลำดับ ให้ชัดเจน
- ดูแลให้ผู้เข้าสอบที่ลงทะเบียนแล้วรอให้ห้องเก็บตัว โดยไม่ให้อ่านตำราและเอกสารใดๆ ในห้องเก็บตัว
- เมื่อหมดเวลาลงทะเบียน ตรวจสอบการติดบัตร ว่า 5 นาที / 10 นาที ให้ตรงกับแผนที่กำหนดและเพิ่มการติดป้ายว่าง เมื่อมีผู้ขาดสอบ
- สรุปผลการลงทะเบียน และประสานงานแจ้งส่วนกลางเพื่อทราบ พร้อมอำนวยความสะดวกการ Orientate ผู้เข้าสอบ
- นำผู้เข้าสอบไปส่งที่วงสอบก่อนเวลาสอบประมาณ 5-10 นาที
- เมื่อสิ้นสุดการสอบ ช่วยแจกคืนอุปกรณ์สื่อสาร กระเป๋าสัมภาระที่ผู้เข้าสอบคืนผู้เข้าสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

เจ้าหน้าที่ลงทะเบียน SP

- ลงทะเบียน SP ก่อนเวลาสอบ ประมาณ 90-120 นาที
- เก็บบทบาท SP คับ
- จัดอุปกรณ์ เสื้อผ้าให้ SP แต่งกาย/ Make UP ให้ตรงกับบทบาทผู้ป่วยที่ได้รับ
- ประสานงานนำ SP ไปซักซ้อมบทบาทร่วมกับอาจารย์คุมสอบ
- ประสานงานนำ SP ไปวงสอบ/ ห้องเก็บตัว
- ประสานงานการเปลี่ยนตัว SP (กรณีจำเป็น)
- เก็บอุปกรณ์/ เสื้อผ้า SP หลังสอบเสร็จ
- จ่ายคำตอบแทน SP

Mahidol University
Wisdom of the Land

เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนกรรมการคุมสอบ กรรมการกลาง ผช.สถานี ฯลฯ

- ลงทะเบียนอาจารย์คุมสอบ แจกแฟ้ม checklist ตามรายชื่อ (พร้อมป้ายติดหน้าอกข้อสอบที่คุมสอบ)
- ลงทะเบียนประธาน กรรมการจัดสอบ หัวหน้าวง ผู้ช่วย หน.วง แจกแฟ้มเอกสารที่เกี่ยวข้อง (พร้อมป้ายติดหน้าอกหน้าที่ปฏิบัติ)
- ลงทะเบียนผู้ช่วยสถานีสอบ แจกโจทย์/ หน้าที่ปฏิบัติของผู้ช่วยสถานีสอบตามที่กำหนด (พร้อมป้ายติดหน้าอกข้อสอบที่ช่วยคุมสอบ)
- ลงทะเบียนเจ้าหน้าที่คุมสอบ (พร้อมป้ายติดหน้าอกหน้าที่ปฏิบัติ)

Mahidol University
Wisdom of the Land

เจ้าหน้าที่ประสานงานส่วนกลาง

- ประสานงานการเบิกจ่ายอุปกรณ์ใส่รองเท้ากอนอำนาจการ
- ประสานงานปัญหาผู้เข้าสอบมาสาย หรือเจ็บป่วย
- ประสานงาน/ ดูแลความเรียบร้อยทั่วไป

Mahidol University
Wisdom of the Land

เจ้าหน้าที่ทั่วไป

- ดูแลความเรียบร้อยด้านอาหารและเครื่องดื่มสำหรับสำหรับกรรมการ อาจารย์ คุมสอบ ผู้ช่วยสถานีสอบ เจ้าหน้าที่ คุมสอบ ผู้ป่วยจำลอง
- ดูแลน้ำดื่ม ขนมขบเคี้ยวในสถานีพักสำหรับผู้เข้าสอบ
- ดูแลพาผู้เข้าสอบเข้าห้องน้ำ โดยตรวจสอบภายในห้องน้ำ ก่อน-หลัง การใช้ เพื่อไม่ให้มีการนำหนังสือ เอกสาร ภาพ ไปไว้ในห้องน้ำ หากสงสัย ให้รายงานหัวหน้าวงสอบทราบทันที
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าวงสอบ

Mahidol University
Wisdom of the Land

Q & A

16

10 November 2017

หัวข้อ : Workshop การจัดสอบ OSCE

Iramaneerat C. Guidelines in developing an objective structured clinical examination: Case content [Thai]. Medical Education Pamphlet 2005; 1(8): 4.

ข้อแนะนำในการจัดสอบ OSCE (Objective Structured Clinical Examination) (ตอนที่ 1)

เชิดศักดิ์ ไอรมนรัตน์

Objective Structured Clinical Examination (OSCE) เป็นเทคนิคที่เป็นที่ยอมรับและได้รับการใช้มากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งการสอนและประเมินผล ทางแพทยศาสตร์ศึกษาทุกระดับทั่วโลก ผมจะขอเสนอเกร็ดความรู้เกี่ยวกับการจัดสอบ OSCE โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนตามส่วนประกอบสำคัญของ OSCE ได้แก่ เนื้อหาของโจทย์ (content) ผู้ป่วยมาตรฐาน (standardized patient) และ อาจารย์ผู้ให้คะแนน (rater) ในบทความนี้จะขอกล่าวถึง เนื้อหาของโจทย์

1. สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงคือวัตถุประสงค์ของการสอบ เนื่องจาก OSCE เป็นการสอบที่ต้องใช้ทรัพยากรมาก ควรตั้งวัตถุประสงค์การสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถที่ไม่สามารถประเมินได้ด้วยวิธีอื่น เช่น ทักษะในการสื่อสารกับผู้ป่วย ทักษะการให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วย ทักษะการทำหัตถการ เป็นต้น ไม่ควรใช้ OSCE เพื่อวัดความรู้ผิวเผินที่สามารถวัดได้ด้วยข้อสอบ MCQ
2. วางแบบแปลนของเนื้อหาข้อสอบ (test blueprint) ที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาในทุกด้าน และทุกทักษะที่ต้องการประเมินอย่างเท่าเทียมกัน มีการระบุชุดว่าในการสอบ OSCE นี้ทดสอบความรู้เรื่องใดบ้าง (โรคปอด โรคหัวใจ โรคไต ฯลฯ) และใช้ทักษะใดบ้าง (การซักประวัติ การตรวจร่างกาย การให้คำแนะนำ ฯลฯ) อย่างละเอียด ระวังอย่าให้เนื้อหาข้อสอบมีน้ำหนักในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากกว่าเรื่องอื่น
3. ในการเขียนโจทย์ OSCE แต่ละข้อ ต้องเขียนให้ครอบคลุมรายละเอียดทุกด้านของการสอบ ได้แก่ คำชี้แจงสำหรับนักเรียน สำหรับผู้ป่วยมาตรฐาน และสำหรับอาจารย์ผู้คุมสอบ สถานการณ์ผู้ป่วยจำลอง ประวัติและผลการตรวจร่างกายที่ผู้ป่วยมาตรฐานต้องแสดงออก อุปกรณ์ประกอบที่ต้องใช้ ระยะเวลาที่ต้องใช้ แบบฟอร์มให้คะแนน และเกณฑ์การให้คะแนน
4. การเขียนโจทย์ผู้ป่วยควรนำข้อมูลมาจากผู้ป่วยจริง ซึ่งจะทำให้โจทย์มีความเหมือนจริง ไม่ขาดรายละเอียดในเนื้อหาของโจทย์ และประหยัดเวลาในการแต่งโจทย์ นอกจากนี้ยังทำให้มีแฟ้มประวัติและผลการตรวจเพิ่มเติมรวมทั้งฟิล์มที่สามารถนำมาใช้เสริมโจทย์ได้ง่าย
5. โจทย์สำหรับแต่ละสถานี่ควรมีความยาวเหมาะสม โจทย์ที่ใช้เวลานานสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนในเรื่องนั้นๆ ได้ละเอียด แต่ก็ทำให้มีโอกาสวัดความสามารถของนักเรียนได้น้อยเรื่อง เนื่องจากทักษะทางการแพทย์หลายด้านมีความเจาะจงต่อภาวะโรค (นักเรียนที่ซักประวัติโรคเลือดได้ดีอาจซักประวัติผู้ป่วยโรคซึมเศร้าไม่คล่องได้) โดยทั่วไปแนะนำให้จัดเวลาที่ใช้สอบในแต่ละสถานี่ ให้นักเรียนได้มีโอกาสสอบในอย่างน้อย 8 – 10 สถานี่ (ยังมีสถานี่สอบมาก ผลการสอบยิ่งมีความแม่นยำมาก) หลายการศึกษาพบว่าเพื่อให้ได้ผลการสอบ OSCE ที่มีความแม่นยำพอยอมรับได้ จะต้องใช้เวลาในการสอบอย่างน้อย 3 – 4 ชั่วโมง
6. จัดให้มีการตอบคำถามตามหลังการสอบทักษะกับผู้ป่วย (post-encounter probe) เท่าที่จำเป็น ไม่มากเกินไป เนื่องจากคำถามเหล่านี้มักวัดความสามารถที่แตกต่างไปจากวัตถุประสงค์หลักของการสอบ OSCE (มักวัดความรู้ในการทำงานเดียวกับ MCQ) จึงเป็นการเพิ่มเวลาสอบโดยไม่จำเป็นและยังลดความแม่นยำของผลการสอบอีกด้วย

Iramaneerat C. Guidelines in developing an objective structured clinical examination: Standardized patients [Thai]. Medical Education Pamphlet 2005; 1(9): 3.

ข้อแนะนำในการจัดสอบ OSCE (Objective Structured Clinical Examination) (ตอนที่ 2)

เชิดศักดิ์ ไอรมนวีรัตน์

ในบทความนี้จะขอเสนอเกร็ดความรู้เกี่ยวกับการใช้ผู้ป่วยมาตรฐาน (Standardized patients) ใน OSCE ก่อนอื่นผมขอกล่าวถึงนิยามของศัพท์ที่สำคัญในการใช้ผู้ป่วยในการสอบก่อน เราเรียกคนปกติที่ไม่มีภาวะเจ็บป่วย แต่แสดงบทบาทเป็นผู้ป่วยว่า ผู้ป่วยสมมติ (simulated patient) ซึ่งผู้ป่วยสมมติเหล่านี้อาจแสดงออกไม่สม่ำเสมอ เมื่อได้พบกับนักเรียนแต่ละคน หากเราทำการฝึกให้ผู้ป่วยสมมติ (หรือ ผู้ป่วยจริง) แสดงออกซึ่งอาการและอาการแสดงอย่างสม่ำเสมอ เป็นมาตรฐานเดียวกันไม่ว่าจะได้พบกับนักเรียนคนใด เราจะได้ ผู้ป่วยมาตรฐาน (standardized patient) การสอบ OSCE ให้ได้ผลการประเมินที่แม่นยำนั้นต้องใช้ผู้ป่วยมาตรฐาน (standardized patient, SP)

1. ผู้ป่วยมาตรฐานต้องได้รับการฝึกฝนอย่างจริงจังจนมั่นใจว่าการแสดงออกซึ่งอาการและอาการแสดงได้มาตรฐานในทุกครั้งที่แสดงบทบาท การฝึกฝนนี้ต้องเริ่มต้นจากการมีบท (script) ที่ดี มีความละเอียดครอบคลุมข้อมูลทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับภาวะโรคที่สนใจ และมีการฝึกซ้อมและตรวจแก้ไขโดยอาจารย์ผู้ตั้งใจเพื่อให้มั่นใจว่าความเข้าใจบทบาทของผู้ป่วยมาตรฐานถูกต้องตามความตั้งใจของผู้ตั้งใจ โดยทั่วไปเมื่อได้รับการฝึกฝนแล้วผู้ป่วยมาตรฐานสามารถแสดงออกซึ่งอาการและอาการแสดงได้อย่างถูกต้องมากกว่า 90%
2. ในการสอบใหญ่บางครั้งมีความจำเป็นต้องใช้ผู้ป่วยมาตรฐานหลายคนเพื่อแสดงบทบาทเดียวกัน มีหลายการศึกษาแสดงว่าการใช้ผู้ป่วยมาตรฐานหลายคนในลักษณะนี้ไม่ลดความแม่นยำของผลสอบ ตรงเท่าที่เรามีสถานีสอบ OSCE มากเพียงพอ และผู้ป่วยมาตรฐานได้ถูกสุ่มกระจายตัวอยู่ตามสถานีสอบอย่างไม่ลำเอียง (randomly distributed)
3. หลายการศึกษาที่วิเคราะห์การสอบที่มีความจำเป็นต้องใช้ผู้ป่วยมาตรฐานชุดเดิมสอบนักเรียนหลายชุดต่อเนื่องกันพบว่านักเรียนที่สอบรอบหลังไม่ได้ทำคะแนนได้ดีกว่านักเรียนที่สอบรอบแรก แสดงว่านักเรียนที่สอบก่อนไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสอบที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนที่สอบรอบหลัง หรือหากนักเรียนให้ข้อมูลแก่กัน ข้อมูลเพียงที่ได้รับเกี่ยวกับคำชี้แจงโดยไม่มีข้อมูลรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการสอบแก่นักเรียนรอบหลัง
4. นอกจากจะใช้ผู้ป่วยมาตรฐานเพื่อวัดทักษะของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยโดยตรง (เช่นการซักประวัติ ตรวจร่างกาย) แล้ว เรายังสามารถใช้ผู้ป่วยมาตรฐานประกอบกับแบบจำลองเพื่อทดสอบทักษะการทำหัตถการเพื่อทำให้การปฏิบัติหัตถการมีความสมจริงได้ด้วย เช่น การนำแบบจำลองสำหรับเย็บแผลมาติดกับแขนของผู้ป่วยจำลอง จะช่วยให้สามารถวัดทักษะในการเย็บแผลในขณะเดียวกันกับที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยที่มีความเจ็บปวดจากบาดแผลด้วย

Iramaneerat C. Guidelines in developing an objective structured clinical examination: Scoring [Thai]. Medical Education Pamphlet 2005; 1(10): 1.

ข้อแนะนำในการจัดสอบ OSCE (Objective Structured Clinical Examination) (ตอนที่ 3)

เชิดศักดิ์ ไอรมนิรัตน์

ในบทความนี้จะขอเสนอเกร็ดความรู้เกี่ยวกับการให้คะแนนในการสอบ OSCE

1. การให้คะแนน OSCE ทำได้ 2 วิธีใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ checklist (ให้คะแนน 1 เมื่อทำสิ่งที่ระบุในรายการ และให้คะแนน 0 เมื่อไม่ทำรายการนั้น เช่น “นักเรียนถามประวัติประจำเดือนครั้งสุดท้าย”: 0 ทำ, 1 ไม่ทำ) และ rating scale (ให้คะแนนได้หลายระดับขึ้นกับระดับความถูกต้องของการปฏิบัติ เช่น “นักเรียนอธิบายหัตถการที่จะทำได้ชัดเจน” : 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 2 ไม่เห็นด้วย, 3 เห็นด้วย, 4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง) การให้คะแนนด้วย checklist จะได้ผลการประเมินที่ผู้ให้คะแนน (rater) มีความเห็นพ้องกัน (inter-rater agreement) มากกว่า แต่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันได้ดีไม่เท่ากับการให้คะแนนด้วย rating scale ควรใช้ checklist สำหรับให้คะแนนโจทย์ที่ประเมินความครบถ้วนของเนื้อหาหรือขั้นตอน (เช่น ชักประวัติ ตรวจร่างกาย) แต่ควรใช้ rating scale สำหรับให้คะแนนโจทย์ที่ประเมินคุณภาพของทักษะหรือกระบวนการปฏิบัติ (เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำหัตถการ)
2. ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ผู้ให้คะแนน (rater) มากกว่า 1 คน ต่อ 1 สถานี หากมีทรัพยากรบุคคลมากพอ เราควรเพิ่มจำนวนสถานีสอบ มากกว่า เพิ่มจำนวนผู้ให้คะแนนต่อสถานี การเพิ่มจำนวนสถานีสอบ ส่งผลให้คะแนนสอบ OSCE มีความแม่นยำเพิ่มขึ้นมากกว่า การเพิ่มจำนวนผู้ให้คะแนนต่อสถานี
3. นอกจากเราจะให้อาจารย์แพทย์เป็นผู้ให้คะแนนแล้ว เรายังสามารถฝึกให้ผู้ป่วยมาตรฐาน (standardized patient) ทำการให้คะแนนได้ด้วย พบว่าเมื่อได้รับการอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนและฝึกปฏิบัติแล้ว ผู้ป่วยมาตรฐาน สามารถให้คะแนนที่มีความแม่นยำสูงไม่แพ้อาจารย์แพทย์ ข้อดีของการให้ผู้ป่วยมาตรฐานเป็นผู้ให้คะแนนคือสะดวก และประหยัด ในทางกลับกันการให้อาจารย์แพทย์เป็นผู้ให้คะแนนมีข้อได้เปรียบคืออาจารย์สามารถชี้แนะข้อบกพร่อง และแนะนำแนวทางการปรับปรุงแก้ไขทักษะและวิธีคิดของนักเรียนได้ทันที
4. ไม่ควรใช้ผลการประเมินจากสถานีใดสถานีหนึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่านักเรียนมีความสามารถหรือไม่มีความสามารถในด้านใด เนื่องจากผลการประเมินจากสถานีเดียวมีโอกาสผิดพลาดได้มาก การตัดสินว่านักเรียนคนใดมีความสามารถหรือไม่ให้ใช้ผลการประเมินโดยรวมซึ่งมีความแม่นยำมากกว่า
5. การรายงานคะแนน OSCE แก่นักเรียนนั้นต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการสอบ หากทำการสอบ formative test ควรบอกข้อดี ข้อด้อย ของนักเรียนแต่ละคน และชี้แจงสิ่งที่ควรปรับปรุงอย่างละเอียด ส่วนคะแนนรวมนั้นอาจไม่ค่อยมีความสำคัญนัก ในทางกลับกัน หากทำการสอบ summative test เราต้องคำนึงถึงการรักษาความลับของข้อสอบ เนื่องจากข้อสอบ OSCE ที่ดีนั้นพัฒนาขึ้นได้ยาก และควรได้รับการเก็บไว้ในคลังข้อสอบเพื่อนำมาใช้ในอนาคต ดังนั้นเราไม่ควรแจ้งรายละเอียด ข้อถูก ข้อผิด ของนักเรียนแต่ละคนในทุกสถานี แต่แจ้งเพียงผลสอบว่าผ่านหรือไม่ผ่าน

เอกสารประกอบการอบรม

11 November 2017

11 November 2017

หัวข้อ : สรุป

SHEE Mahidol University

November 2017

Summary

รศ. นพ. เชิดศักดิ์ ไอรณณรัตน์
ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

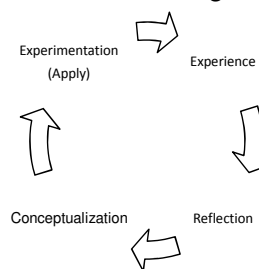
Schedule 10 November 2017

Time	Topic
0900 - 0930	ความสำคัญของการสอบ OSCE
0930 - 1030	การสร้างข้อสอบ OSCE
1045 - 1200	การเตรียมการก่อนวันสอบ
1300 - 1415	การบริหารจัดการในวันสอบ
1430 - 1600	Workshop การจัดสอบ OSCE

Schedule 11 November 2017

Time	Topic
0900 - 0910	การเตรียมสถานที่สอบ
0910 - 0945	การสอบ OSCE
1000 - 1145	อภิปรายปัญหาในการจัดสอบ OSCE
1145 - 1200	สรุป

Experiential Learning Theory

Kolb DA. Experiential learning. Englewood cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1984.
Schön, D. The Reflective Practitioner, New York: Basic Books, 1983.

A complex and deliberate process of thinking about and interpreting experience in order to learn from it.

This is a conscious process which does not occur automatically, but is in response to experience and with a definite purpose.

Reflection is a highly personal process, and the outcome is a changed perspective, or learning.

Atkins and Murphy (1995)

Group Discussion

- สิ่งที่คุณได้เรียนรู้ในวันนี้ที่มีประโยชน์มากที่สุดคือ
- คุณจะนำความรู้ที่ได้เรียนดังกล่าว ไปพัฒนาการจัดสอบ เขียนในบริบทของคุณ ได้อย่างไร

(เวลา 7 นาที)

กระดาษบันทึก

กระดาษบันทึก

กระดาษบันทึก

กระดาษบันทึก

กระดาษบันทึก

กระดาษบันทึก

► Question & Comments

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ศตว)
Siriraj Health Science Education Excellence Center (SHEE)

ฝ่ายการศึกษาก่อนปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

สำนักงาน: ตึกอตุลยเดชวิกรม ชั้น 6 (ห้อง 656)

Tel. 02 419 9978, 02 419 96637 Fax. 02 412 3901

shee.si.mahidol.ac.th

shee.mahidol@gmail.com

mahidol.shee

SHEE FC

